

VLIV PŘIPRAVOVANÝCH DOPRAVNÍCH STAVEB NA DOPRAVNÍ SITUACI V MĚSTSKÉ ČÁSTI PRAHA 6

THE INFLUENCE OF UPCOMING TRANSPORT CONSTRUCTIONS ON THE TRAFFIC SITUATION IN THE CITY DISTRICT OF PRAGUE 6

Ladislav Bína¹, Helena Bínová², Petr Kumpošt³, Tomáš Padělek⁴

Anotace: Článek se zabývá popisem vlivů tří významných dopravních staveb – tunelového komplexu Blanka, prodloužení trasy metra V.A. a modernizované železniční trati č. 120 s odbočkou na ruzyňské letiště; na dopravní situaci v oblasti městské části Praha 6. Posouzení těchto vlivů bylo provedeno v Dopravní koncepci zpracované na ČVUT FD.

Klíčová slova: Praha 6, tunel Blanka, metro, železnice na letiště, ovlivnění

Summary: The paper describes the influences of three significant transport constructions – the Blanka tunnel complex, the extension of the subway route V.A, and the modernized railway track No. 120 with the turn-off to airport Ruzyně; on the traffic situation in the city district of Prague 6. The assessment of these influences was performed in the Traffic concept created on CTU FTS.

Key words: Prague 6, the Blanka tunnel, subway, railroad to airport, influence

1. ÚVOD

Na ČVUT FD byla v roce 2013 zpracována „Ucelená dopravní koncepce a návrh priorit rozvoje dopravní infrastruktury na území Prahy 6“, kde byla provedena komplexní analýza stávajícího stavu dopravy v oblasti MČ Praha 6, byly popsány připravované dopravní stavby v krátkodobém, střednědobém i dlouhodobém výhledu vč. ideových projektů a bylo zpracováno hodnocení vlivů těchto staveb na dopravní situaci v oblasti MČ Praha 6.

V blízké době budou zprovozněny dvě významné dopravní stavby – tunelový komplex Blanka a prodloužení trasy metra V.A. Další významnou stavbou v oblasti je připravovaná modernizace železniční trati č. 120 s novou odbočkou na ruzyňské letiště, která je plánována v krátkodobém výhledu. Tyto dopravní stavby budou mít výrazný vliv na dopravní situaci nejen v oblasti MČ Praha 6, ale přeneseně i v rozsáhlejší sektoru Hlavního města Prahy.

---

¹ doc. Ing. Ladislav Bína, CSc.; ČVUT FD, Ústav logistiky a managementu dopravy, Horská 2040/3, 128 03 Praha

² Ing. Helena Bínová, Ph.D.; ČVUT FD, Ústav logistiky a managementu dopravy, Horská 2040/3, 128 03 Praha, e-mail: binova@fd.cvut.cz

³ Ing. Bc. Petr Kumpošt, Ph.D.; ČVUT FD, Ústav dopravních systémů, Horská 2040/3, 128 03 Praha, e-mail: kumpopet@fd.cvut.cz

⁴ Ing. Tomáš Padělek; ČVUT FD, Ústav dopravních systémů, Horská 2040/3, 128 03 Praha, e-mail: padeltom@fd.cvut.cz

Tento článek popisuje očekávané vlivy těchto tří významných dopravních staveb na dopravní situaci v oblasti MČ Praha 6 podrobně posouzené v dopravní koncepci ^[1].

2. DOPRAVNÍ STAVBY

2.1. Tunelový komplex Blanka

Tunelový komplex Blanka bude soubor městských tunelů v Praze mezi mimoúrovňovými křižovatkami Pelc-Tyrolka a Malovanka. Komplex Blanka tvoří tři na sebe navazující tunely:

1. Bubenečský tunel mezi MÚK Pelc-Tyrolka a MÚK Letná o délce 3,1 km;
2. Dejvický tunel mezi MÚK Letná a MÚK Prašný most o délce 1,0 km;
3. Brusnický tunel mezi MÚK Prašný most a MÚK Malovanka o délce 1,4 km.

Komplex Blanka je součástí pražského Městského okruhu a bude tvořit jeho severozápadní část.

Součástí souboru staveb komplexu Blanka jsou také úpravy povrchové komunikační sítě – nový silniční a tramvajový most přes Vltavu v Troji (Trojský most), rekonstrukce komunikace Milady Horákové a rekonstrukce komunikace Svatovítská.

Zdroj: <<http://www.tunelblanka.cz>>

Obr. 1 – Tunelový komplex Blanka

Výstavba komplexu Blanka probíhá od roku 2007. Původní předpokládaná doba výstavby byla plánována na pět let s termínem zprovoznění ke konci roku 2012. V průběhu výstavby se vyskytla řada komplikací technického i organizačního charakteru a doba výstavby se tak nakonec prodloužila o téměř dva roky. Předpokládaný termín zprovoznění komplexu Blanka je na podzim 2014.

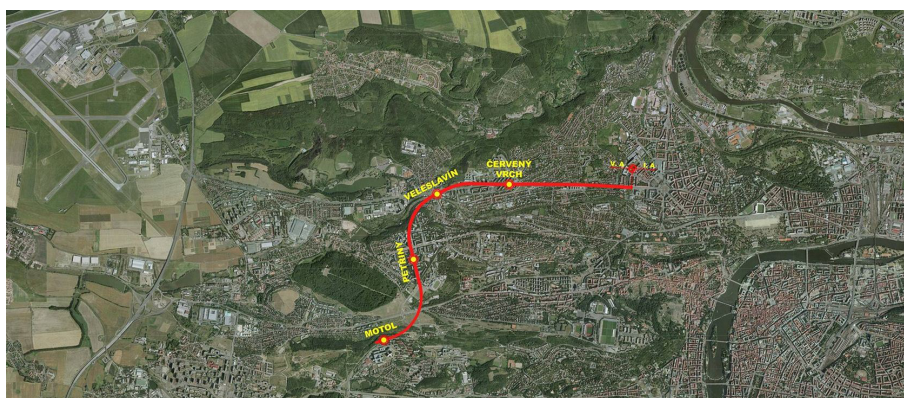
Původní předpokládané náklady na výstavbu byly 21 mld. Kč. Stavba se však výrazně prodražila a konečné náklady na výstavbu nakonec dosahují téměř 37 mld. Kč. Provozní náklady komplexu jsou odhadovány na 165 mil. Kč ročně.

2.2. Prodloužení trasy metra A

Úsek trasy metra V.A Dejvická – Nemocnice Motol je prodloužení stávající trasy metra A v severozápadním území Hlavního města Prahy. Nový úsek měří 5,7 km a jsou na něm čtyři stanice:

1. Bořislavka (dřívější pracovní název Červený Vrch) – ražená jednolodní stanice situovaná pod ulicí Evropská v prostoru mezi křižovatkami Evropská/Horoměřická a Evropská/Arabská;
2. Nádraží Veveslavín (dřívější pracovní název Veveslavín) – ražená třílodní stanice situovaná mezi obvodem žst. Praha – Veveslavín (trať č. 120 Praha – Kladno, tzv. Buštěhradská dráha) a východní částí ulice K Červenému vrchu;
3. Petřiny – ražená jednolodní stanice situovaná pod ulicí Brunclíkova;
4. Nemocnice Motol (dřívější pracovní název Motol) – hloubená jednolodní stanice v odřezu situovaná severně od ulice Kukulova v blízkosti severního vstupu do areálu FN Motol.

Trasa metra A bude ve stanici Nemocnice Motol ukončena pouze provizorně a ve střednědobém výhledu má být trasa prodloužena na ruzyňské letiště (Letiště Václava Havla Praha).

Zdroj: <<http://zpravy.idnes.cz>>

Obr. 2 – Trasa metra V.A Dejvická – Nemocnice Motol

Výstavba úseku trasy metra V.A probíhá od roku 2010 (původní plán začátku výstavby byl rok 2009). Předpokládaná doba výstavby byla plánována na čtyři roky s termínem zprovoznění v roce 2014. Kvůli úředním komplikacím se termín zprovoznění úseku posunul na jaro 2015.

Původní předpokládané náklady na výstavbu byly 18,7 mld. Kč. Stavba se však prodražila kvůli technologickým a organizačním komplikacím a konečné náklady na výstavbu dosahují 22,5 mld. Kč.

2.3. Modernizace železniční trati Praha – Kladno s odbočkou na ruzyňské letiště

Modernizace železniční trati č. 120 Praha – Kladno (tzv. Buštěhradská dráha) s odbočkou na ruzyňské letiště je projekt krátkodobého výhledu, který řeší komplexní přestavbu značně zastaralé železniční trati Praha – Kladno a výstavbu železničního spojení na ruzyňské letiště. Projekt předpokládá zdvojkolejnění a elektrifikaci stávající železniční trati, rekonstrukci dopravních, úpravu prostoru a okolí trati v území Hlavního města Prahy

a výstavbu zcela nové odbočné trati na ruzyňské letiště. V území Hlavního města Prahy je na trati předpokládáno devět stanic a zastávek:

1. stanice Praha – Masarykovo nádraží, koncová stanice trati v Praze, kde trať navazuje na železniční tratě č. 011 (Praha – Kolín), č. 091 (Praha – Vraňany – Děčín) a č. 231 (Praha – Lysá nad Labem – Kolín);
2. stanice Praha – Bubny / Vltavská, odbočná stanice v blízkosti přestupního uzlu PID Vltavská, kde trať č. 120 odbočuje od trati č. 091 (Praha – Vraňany – Děčín);
3. zastávka Praha – Výstaviště, nová nácestná zastávka na estakádě v blízkosti hlavního vstupu do parku Stromovka a areálu pražského výstaviště;
4. stanice Praha – Dejvice / Hradčanská, mezilehlá stanice v blízkosti přestupního uzlu PID Hradčanská, která bude provedena jako podpovrchová;
5. stanice Praha – Veleslavín, mezilehlá stanice v blízkosti uzlu PID Nádraží Veleslavín;
6. zastávka Praha – Liboc, nová nácestná zastávka v místní části Liboc v blízkosti uzlu PID Divoká Šárka;
7. stanice Praha – Ruzyně, nově odbočná (doposud mezilehlá) stanice v místní části Ruzyně, kde od trati č. 120 bude odbočovat nová trať na ruzyňské letiště;
8. zastávka Praha – Dlouhá Míle, nová nácestná zastávka na nové trati na ruzyňské letiště v blízkosti MÚK Praha – Ruzyně (silnice R1, km 29) a připravovaného terminálu příměstské dopravy Praha – Dlouhá Míle;
9. stanice Praha – Letiště Ruzyně, nová koncová stanice na nové trati na ruzyňské letiště v oblasti terminálu ruzyňského letiště, která bude provedena jako podpovrchová.

Zdroj: <<http://www.letisteodbory.cz>>

Obr. 3 – Železniční spojení na ruzyňské letiště

Projekt je ve fázi přípravy. Termín zahájení výstavby nebyl doposud stanoven. Odhadované náklady na výstavbu jsou 35 mld. Kč.

3. VLIV STAVEB NA DOPRAVNÍ SITUACI

Vliv velkých dopravních staveb na dopravní situaci v území se obecně odhaduje z dopravních modelů. Pro oblast řešeného území by příslušný model a vstupní údaje musely

být velmi komplexní, což dalece přesahovalo možnosti a rozsah zpracovávané koncepce. Autoři dokumentu se proto, na základě svých odborných znalostí a profesních zkušeností, omezili na zjevné stavy, které prokazatelně nastanou.

3.1. Tunelový komplex Blanka

Zprovoznění severozápadní části městského okruhu vyvolá změny v dopravních tocích a v dopravním zatížení některých páteřních komunikací v oblasti MČ Praha 6. Nová trasa městského okruhu bude k povrchové komunikační síti připojena jen v několika významných křižovatkách, a proto lze očekávat změny v trasování stávajících dopravních toků. Dopravní zátěž z komunikací, které v současnosti převádí trasu pražského okruhu (Milady Horákové, Patočkova), se přesune na novou tunelovou trasu. Radiální dopravní toky mezi městským okruhem a vnějším silničním okruhem se v důsledku nového uspořádání dopravní sítě přesunou primárně na trasu Patočkova – Karlovarská, která bude nejatraktivnější.

Nejvýraznější změny v dopravní zátěži lze očekávat na těchto komunikacích:

- komunikace *Milady Horákové a Patočkova (úsek Prašný Most – MÚK Malovanka)* – Stávající tranzitní doprava bude převedena na novou tunelovou trasu, takže na těchto komunikacích dojde k výraznému poklesu dopravní zátěže;
- komunikace *Pod Kaštany a Československé armády* – Stávající tranzitní doprava ve nebo ze směru komunikace Evropská bude převedena na novou trasu přes tunel městského okruhu a komunikace Patočkova a Karlovarská, takže na těchto komunikacích dojde k výraznému poklesu dopravní zátěže;
- komunikace *Evropská* – Stávající tranzitní doprava bude částečně převedena na novou trasu přes tunel městského okruhu a komunikace Patočkova a Karlovarská, takže na této komunikaci dojde k částečnému poklesu dopravní zátěže;
- komunikace *Svatovítská* – Stávající tranzitní doprava ve a ze směru komunikace Evropská bude částečně převedena na novou trasu přes tunel městského okruhu a komunikace Patočkova a Karlovarská, takže na této komunikaci dojde k částečnému poklesu dopravní zátěže;
- komunikace *Patočkova (úsek MÚK Malovanka – Vypich) a Karlovarská* – V důsledku nového uspořádání komunikační sítě bude tato trasa nejatraktivnější radiální spojnici mezi městským a vnějším silničním okruhem a bude sem převedena většina tranzitní dopravy, takže na těchto komunikacích dojde k výraznému nárůstu dopravní zátěže (pro přesnější stanovení je třeba provést směrový dopravní průzkum včetně dopravního modelu) a vzhledem k omezené kapacitě komunikací lze očekávat častou tvorbu kongescí, zejména v ranní a odpolední dopravní špičce.

Nová trasa severozápadní části městského okruhu převezme významnou část tranzitní dopravy a na stávajících povrchových trasách dojde k výraznému snížení dopravní zátěže. Při novém uspořádání komunikační sítě v oblasti MČ Praha 6 bude majoritní část radiálních dopravních toků mezi městským a vnějším silničním okruhem vedena po trase Patočkova – Karlovarská. Tato trasa má však omezenou kapacitu a lze zde očekávat, především v době přepravní špičky, tvorbu kongescí. Kvůli omezené propustnosti této trasy pak část tranzitní

dopravní zátěže samovolně přejde na alternativní trasy, což částečně snižuje příznivé vlivy nové dopravní stavby. V krátkodobém výhledu bude proto zapotřebí vybudovat chybějící dostatečně kapacitní Karlovarskou radiálu. Výstavba této komunikace by se měla stát jednou z hlavních priorit rozvoje dopravní sítě v oblasti MČ Praha 6.

3.2. Prodloužení trasy metra A

Prodloužení trasy metra v severozápadní části Hlavního města Prahy umožní celkové zlepšení dopravní obslužnosti území MČ Praha 6 rychlým a kapacitním dopravním systémem, které umožní přesun a decentralizaci stávajícího ústředního a fakticky jediného přestupního uzlu oblasti (přestupní uzel Dejvická) a redukci autobusových linek v zájmovém území.

Po zprovoznění prodloužené trasy metra bude nutné upravit stávající trasy povrchových linek MHD, aby byly odstraněny nadbytečné souběhy linek a bylo dosaženo odlehčení přetíženého přestupního uzlu Dejvická. Trasování denních tramvajových linek nebude zapotřebí upravovat, protože tramvajové linky mají celoměstský význam. Zřejmě ale bude vhodné zrušit tramvajovou linku 2 (Petřiny – Vítězné nám. – Divoká Šárka a zpět), která v současném stavu zajišťuje v přepravních špičkách pracovních dnů přepravní vazbu z oblasti Petřin do uzlu Dejvická, kterou ale bude v budoucnu zajišťovat metro. Denní autobusové linky, které v současném stavu končí v uzlu Dejvická, bude zapotřebí zkrátit k novým stanicím metra Nádraží Veleslavín, případně Bořislavka. Metrobusové autobusové linky zajišťují vazby v širším území a jejich případné zkracování z uzlu Dejvická by bylo nekonceptní. Příměstské autobusové linky bude, podobně jako vnitroměstské autobusové linky PID, zapotřebí zkrátit k novým stanicím metra. V uzlu Dejvická by tedy bylo vhodné zachovat pouze metrobusové autobusové linky a příměstské autobusové linky ze severní spádové oblasti (Roztoky u Prahy a okolí). Trasy nočních linek nebude zapotřebí nijak měnit.

U nových stanic metra vzniknou nové přestupní uzly veřejné dopravy, které vyvolají nové dopravní toky individuální dopravy k těmto uzlům a zvýšení poptávky po parkování vozidel v okolí. Nárůst intenzity individuální dopravy lze očekávat především na komunikacích Evropská (v západním úseku až k uzlu Nádraží Veleslavín) a Karlovarská. Nárůst poptávky po parkování lze očekávat především v blízkosti stanic metra Nádraží Veleslavín a Nemocnice Motol, v menší míře ovšem také v okolí stanic Bořislavka a Petřiny. Pokud bude v těchto lokalitách vytvořena dostatečná parkovací kapacita v rámci Prahy 6 (v současné době neexistuje), lze očekávat přesun dopravní zátěže na MHD a snížení intenzity individuální dopravy ve směru k Vítěznému náměstí. Zvýšenou poptávku po parkování v okolí stanic metra bude zapotřebí řešit vybudováním záchytných parkovišť (nejlépe v systému P+R), což je do budoucna úkolem městské části Praha 6. Pokud nebude problematika parkování systémově řešena, budou vozidla nerezidentů blokovat dostupné parkovací plochy určené místním rezidentům v okolních ulicích a po (rychlém) vyčerpání jejich kapacity budou k parkování využívat také ostatní volné plochy (nároží křižovatek, trávníky apod.), což způsobí značné zhoršení podmínek parkování v oblasti a narušení prostředí obytných ulic. Záchytná parkoviště by bylo vhodné vybudovat především u stanic metra Nádraží Veleslavín a Nemocnice Motol.

3.3. Modernizace železniční trati Praha – Kladno s odbočkou na ruzyňské letiště

Modernizovaná trať Praha – Kladno s novou odbočkou na ruzyňské letiště umožní výrazné zkvalitnění železniční dopravy v relaci Praha – Kladno (navýšení počtu spojů) a především přímé, rychlé a kapacitní spojení městského centra a letiště.

Po zprovoznění modernizované trati lze očekávat výrazné zvýšení atraktivity železniční dopravy v zájmovém území a nárůst podílu jejího využívání. Cestovní komfort na vlakové lince R/S5 se znatelně zvýší. Železniční doprava se na dopravní obsluze území MČ Praha 6 podílí pouze nevýznamnou měrou, převažující počet cestujících je přepravován v příměstských relacích.

Nová železniční trať na ruzyňské letiště umožní zavedení vlakových spojů mezi městským centrem a letištním terminálem, takže bude možné zrušit nebo výrazně omezit stávající autobusové linky na letiště. Vzniknou nové významné přestupní vazby na vlak v uzlech Hradčanská (žst. Praha – Dejvice) a Nádraží Veleslavín (žst. Praha – Veleslavín) pro přestup cestujících z letištního vlaku na MHD. Kolejové uspořádání pražského železničního uzlu ovšem neumožňuje a ani po rekonstrukci nebude umožňovat bezúvratové spojení mezi letištěm a stanicí Praha hl.n., takže vlakové spoje na letiště budou jezdit ze stanice Praha – Masarykovo nádraží. Pro mimopražské cestující, kterých je v celkovém objemu většina, tak zůstane nutnost přestupu, což mírně snižuje atraktivitu tohoto nového spojení, přestože přestup bude oproti stávajícímu stavu výrazně jednodušší a komfortnější.

Na západním okraji MČ Praha 6 bude vybudován nový terminál regionální dopravy Praha – Dlouhá Míle, kam budou převedeny regionální a příměstské linky ze západní spádové oblasti, což umožní uvolnění zastávkových kapacit na stávajících zastávkách v oblasti MČ Praha 6 (uzly Dejvická a Nádraží Veleslavín).

Železniční trať na ruzyňské letiště umožní dostatečně kvalitní dopravní spojení městského centra a letiště a případné budoucí prodloužení trasy metra A tak nebude nutné budovat až na letiště.

4. SHRnutí

Nové dopravní stavby přispějí k významnému zlepšení dopravní situace v oblasti MČ Praha 6 a přeneseně i v mnohem rozsáhlejší sektoru Hlavního města Prahy.

Nová tunelová trasa severozápadní části městského okruhu (komplex Blanka) převezme významnou část tranzitní dopravy a přispěje k odlehčení povrchové komunikační sítě. Změněné uspořádání komunikační sítě povede ke změnám dopravních toků a podstatná část tranzitní dopravy mezi městským a vnějším silničním okruhem se přesune na trasu Patočkova – Karlovarská. Tato trasa však nemá dostatečnou kapacitu a bude zde docházet k tvorbě kongescí, což povede k přesunu části tranzitní dopravy na alternativní trasy a výsledný přínos nové stavby tak bude částečně snížen. Proto je nezbytné v krátkodobém výhledu vybudovat chybějící kapacitní Karlovarskou radiálu.

Prodloužená trasa metra A (úsek V.A; Dejvická – Nemocnice Motol) významně zkvalitní dopravní obsluhu území MČ Praha 6 veřejnou dopravou. Rozsáhlé sídlištní oblasti získají přímé spojení s centrem města. Stávající, fakticky jediný, přestupní uzel v oblasti (uzel Dejvická) bude decentralizován a vzniknou nové přestupní uzly u nových stanic metra.

Městské a příměstské autobusové linky PID bude možné při zachování přestupní vazby na metro zkrátit do nových přestupních uzlů, čímž bude dosažena úspora autobusových vozokilometrových výkonů. V okolí nových přestupních uzlů vznikne zvýšená poptávka po parkovacích kapacitách pro vozidla nerezidentů, kterou bude nutné okamžitě řešit např. vybudováním odstavných parkovišť v systému P+R.

Modernizovaná železniční trať č. 120 (Praha – Kladno) s novou odbočkou na ruzyňské letiště by umožnila významné zkvalitnění železniční dopravy v relaci Praha – Kladno a přímé komfortní spojení městského centra a letiště. Stávající autobusové linky na letiště by bylo možné zrušit nebo výrazně omezit. Kvůli uspořádání pražského železničního uzlu nebude umožněno bezúvrat'ové spojení mezi letištěm a hlavním nádražím a vlakové spoje na letiště budou jezdit ze stanice Praha – Masarykovo nádraží, takže pro mimopražské cestující zůstane nutnost přestupu, přestože oproti stávajícímu stavu bude značně komfortnější. U stanice Praha – Dlouhá míle by měl být vybudován terminál regionální a příměstské autobusové dopravy, kam by měly být převedeny autobusové linky ze západní spádové oblasti, což by umožnilo uvolnění zastávkových kapacit v území MČ Praha 6 a zvýšení komfortu příměstského cestování v oblasti. Pokud bude vybudována železniční trať na ruzyňské letiště, nebude již nutné případné další prodloužení trasy metra A až na letiště. Modernizace železniční trati č. 120 a vybudování odbočky na ruzyňské letiště by mělo být při budování dopravní infrastruktury v Praze a v MČ Praha 6 mezi prioritami krátkodobého výhledu.

POUŽITÁ LITERATURA

- (1) Bína L., Kumpošt P., Moos P., Nováková H., Padělek T.; *Ucelená dopravní koncepce a návrh priorit rozvoje dopravní infrastruktury na území Prahy 6*, Praha: ČVUT FD, 2013; 113 s.